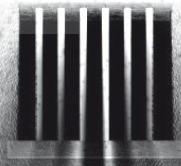

Libris .RO

Respect pentru oameni și cărți

inocența

PĂCĂTULUI

MARIUS ALBERT NEGUȚ

Libris
EDITORIAL

Respect pentru oameni și cărți

PARTEA ÎNTÂI

*„Păsările care se nasc în colivie au impresia
că a zbura este o boală.”*

ALEJANDRO JODOROWSKI

MARIUS ALBERT NEGUȚ
INOCENȚA PĂCATULUI

1

1992 • IUNIE

Amaliei îi vuiau tâmilele de parcă dincolo de ele, ținut captiv, un vânt turbat încerca din răspuțeri să-și croiască o cale de ieșire.

Dezorientată, deschise ochii și își recunoscă locuința. Ca să cuprindă cu privirea garsoniera de 10 metri pătrați, nu avu nevoie nici măcar să-și miște capul. Îi fu teamă să se ridice în picioare, se simțea sfârșită. O durea tot... fiecare fibră, os, gând, de parcă un bloc mare de beton ar fi căzut peste ea, schilodindu-i trupul și sufletul.

Habar nu avea cât este ceasul, îl vânduse demult. Lumina strecurată prin jaluzeaua ruptă nu-i spunea prea multe. Afară putea fi dimineață sau seară... ori poate doar o zi înnorată.

Noaptea care trecuse, parcă fusese desprinsă din Iad. Frisoanele incontroabile, durerea intensă însoțită de senzația lichefierii oaselor o făcuseră să plângă. Își simțea și acum maxilarul lovit încontinuu, ritmic de un baros nemilos.

Se ridică în șezut pe marginea a ceea ce mai rămăsese din pat: salteaua. Privi de jur împrejurul său, mai mult dintr-un instinct dement dezvoltat în ultimii ani decât din speranță. Știa clar că nu mai are nimic de vânzare. Mișcarea din gât îi răspândi în corp un val difuz de durere. Nu îl băgă în seamă și sprijinindu-se de perete, încercă să se ridice. Ca de obicei, nu avu succes din prima încercare.

Căzu înapoi pe saltea și prinse a se zbate ca un pește pe uscat, ignorând durerea, frustrată și revoltată totodată de halul în care a ajuns.

A doua tentativă avu succes.

Se luptă cu amețeala rezistând din răspuțeri vertijului, agățată de mânerul ușii de la intrare. Apoi, un gând salvator îi străbătu mintea. Cu două zile înainte vânduse ușa de la toaletă. De ce nu ar vinde-o și pe aceasta?

Speranța obținerii biluței¹ salvatoare îi blocă orice argument logic ce ar fi putut contracara această idee.

Simțind voma croindu-și cale de ieșire, din doi pași fu în baie. Următoarele minute și le petrecu mirându-se, printre icnete, de faptul că în stomacul său mai existau urme de hrană. Sfârșită de efortul făcut, rămase cu capul pe marginea vasului de wc, până când miasma pestilențială o făcu să se ridice.

De dincolo de ușă se auzea o manea urlată la maximum, însă decibelii eșuau lamentabil în a acoperi țipetele ascuțite ale unei femei. Totul era acompaniat de înjurături și hohote de râs, de uși trântite și plânsete isterice de sugari flămânzi ori aflați în sevraj. În locul acesta blestemat copiii sugeau, alături de laptele mamei, heroină.

Ghetoul fusese mereu infect, creând permanent impresia că se află în ultimul stadiu al degradării. Și totuși, ultimii ani îi arătaseră Amaliei că atunci când zici că nu se poate mai rău, că ai ajuns în subsolul subsolului, ei bine, te-ai înșelat amarnic!

*

Portiera Daciei, deschisă brusc, sperie bătrâna ce își scosese pechinezul pentru plimbarea zilnică de pe aleile parcului Humulești. Parasolarul din parbriz nu-i lăsase posibilitatea să vadă că în mașină se află cineva.

1. bilă/biluță – doză de heroină

Spre deosebire de stăpâna sa, patrupedul ce tocmai căuta să-și marcheze teritoriul pe roata autoturismului de pe trotuar, își dezveli colții mici, dar ascuțiți, și mârâi fioros spre bărbatul care cobora.

Imaginea domnului elegant o calmă pe femeie și aceasta, la rândul său, opri lătratul enervant cu câteva cuvinte răstite. Se îndepărtă trăgându-și companionul de zgardă, nu înainte de a măsura uimită atât autoturismul vechi pe care îl crezuse părăsit, cât și pe omul ce coborâse din el. Văzu roțile dezumflate și parbrizul crăpat și se miră și mai tare, însă bunul simț o împiedică să cerceteze mai departe și resemnată, își continuă drumul.

Bărbatul se îndreptă de spate și inspiră aerul dimineții. Își aduse aminte că *înainte*, obișnuia să-și alunge supărările inspirând parfumul divin al florilor de tei. Tocmai din acest motiv, odinioară, iunie era luna sa preferată din an.

Își trecu de câteva ori palmele peste stofa bej a sacoului, încercând să îndrepte eventualele cute, apoi îi aranjă reverele. Controlă la fel de atent dunga pantalonilor și lustrul pantofilor. Se privi în geamul portierei, folosindu-se de acesta ca de o oglindă, și își potrivi pălăria pe cap. Deși nu-i mai păsa, știa că modul în care arată e important – înainte de orice altceva, oamenii te analizează vizual. Chiar ieri, când o reîntâlnise pe Neacșu Maria, fosta sa elevă, observase cum ea îl măsurase din cap până în picioare și de abia după aceea, mulțumită, îi propusese să-i mediteze fetița.

Cum avea nevoie de bani ca de aer, nu se lăsase mult rugat înainte de a accepta, iar acum, stresat că ar putea pierde și această șansă, văzându-și părul ițit rebel de sub borul pălăriei, obrajii nerași și ochii roșii de oboseală, se certă în sinea sa pentru că amânase prea mult vizita la frizer.

Oftă nemulțumit de imaginea sa. Deși avea doar 32 de ani, greutatea și ca să fie sincer până la capăt, obișnuința ce îi devenise viciu îl îmbătrâniseră prematur. Cu tot costumul său elegant, arăta

mai în vârstă decât era, și deși părul înspicat la tâmple îi oferea o anumită distincție, asta nu îl mulțumea.

În noaptea care trecuse, nu băuse nimic. Gândul că ar putea rata meditațiile de a doua zi îl făcuse să îndure orele lungi fără a apela la “somniaferul” său obișnuit. Simțea în tremurul corpului lipsa acestuia.

Deschise portbagajul Daciei și scoase o geantă de umăr elegantă din piele de culoarea cafelei prăjite. Îl închise la loc, îl încuie, după care făcu același lucru cu portiera pe care ieșise.

Trase prelung aer în piept și făcu brusc, decis, stânga împrejur.

*

Razele soarelui îi ardeau ochii provocându-i lacrimi. De ceva timp nu mai suporta lumina puternică. O vreme purtase ochelari de soare, însă îi pierduse pe undeva.

Și totuși, Amaliei îi era frig.

În continuare nu avea habar cât este ora și nici nu era foarte interesată de lucrul acesta. Grăbea țintită spre strada Voitin, nebăgând în seamă oamenii ce se dădeau la o parte din calea ei de parcă ar fi fost ciumată. Stârnise râsul vecinilor de palier încercând fără succes, să le vândă ușa de la intrarea garsonierei sale. Unul dintre aceștia, mai milos din fire, o îndrumase spre un dealer nou. Cum ultimele trei luni și le petrecuse la dezintoxicare, nu auzise încă de cel spre care se îndrepta acum.

Briliant...?!

Ar fi făcut orice pentru o biluță... *Absolut* orice! Însă ca ea erau mulți și Amalia, deși nerăbdătoare să ajungă, nu-și îngădui nici măcar să spere că acest Briliant o va ajuta.

Vanzătorii de *marfă*¹ sau cămătarii ce te împrumutau cu bani ca să ți-o cumperi, aveau de unde alege clienți și prin urmare,

1. *marfă* – heroină

deveniseră selectivi. Nici unii, nici ceilalți nu mai ofereau de mult pe datorie, ca atunci când afacerea fusese la început și avuseseră nevoie să creeze piața de consumatori. Și unii și ceilalți acum voiau gajuri¹, sau măcar pe cineva suficient de solvabil și de fraier cât să garanteze pentru tine. În rest, nu făceau figuri. Primeau orice avea o oarecare valoare, dacă erai dispus să accepți sub un sfert din cât prețuia cu adevărat.

Doar că ea nu mai avea decât lăntucul subțire din aur, ultimă amintire a bunicii sale, și de acesta își jurase să nu se despartă niciodată.

Ca să ajungă pe Voitin trebuia să traverseze parcul Humulești. Străbătând alea ce o ducea direct spre țintă, nu se putu stăpâni să nu arunce o privire spre banca unde, alături de colegii săi, parcă în altă viață, obișnuia să își aștepte profesorul. Era singurul loc din cartierul copilăriei sale ce îi trezea amintiri plăcute. Aici se simțise acceptată, iubită într-un mod care să nu o facă să plângă. Aici, un *Om* o ajutase să spere arătându-i o cale spre un viitor mai bun.

Fără de veste, omul acela dispăruse și ea, deși luptase, se văzuse înghițită la loc de mlaștina vieții. Atunci se simțise abandonată ca un copil părăsit pe peronul gării de părintele său. Se simțise trădată, dezamăgită. Însă acum nu-i mai păsa. Drogul îi atrofiase toate celelalte trăiri – tot ce-și dorea era o seringă cu care să-și bage în venă gramul de alinare.

Ieși din parc și în fața sa apăru ca din pământ, un bărbat. Nu-l putu evita și se izbi de el. Simți din plin șocul și obișnuită rău de viața din ghetou, instinctiv înjură:

— Să te fut în gură de prost! Am mâncat sticlă când eram mică, de nu mă vezi? se auzi spunând, apoi regretă imediat.

De obicei evita cuvintele vulgare, dar erau și cazuri când nu se mai putea controla și de undeva din străfundul minții sale, erupea ca un vulcan rahatului vocabularului deprins de mică.

1. *gaj/gajuri* – obiect de valoare lăsat ca garanție în contul unei datori

Îl privi cu reproș, după care, recunoscându-l, crezu că visează. Mult mai matur decât îl revăzuse cu ochii minții cu doar câteva momente în urmă, în fața sa era chiar fostul său diriginte, profesorul de română: Mihai Carp.

Auzind invectivele, Mihai, chiar dacă ar fi trebuit să o facă până acum, simți din nou că nu se va obișnui nicicând cu genul acesta de violență verbală. Mai ales venit din gura unei femei.

Supărat pe propria neatenție, alege să ignore limbajul de mahala al fetei. Era culpa lui. Tânăra se trezise cu el în față și nu mai avusese timp să-l evite. Dezechilibrată, se redresase în ultimul moment, însă pe fața ei se citea durerea.

Cu senzația certă că a mai văzut-o undeva, își ceru scuze:

— Iertați-mă, domnișoară! Vă rog frumos, este doar vina mea!

Citi reproșul din privirea ei, apoi surprinderea.

Fata se înroși la față și începu să bâiguiască rușinată:

— Domnule Carp! Iertați-mă, dom' profesor, dar m-ați lovit rău... și... mi-a scăpat...

Mihai o măsură cu băgare de seamă.

Figura ei, deși avea trăsături frumoase, era urâtită de fardul excesiv, iar ochii verzi ca smaraldul, de-a dreptul superbi, erau încadrați de tușul rimelului scurs care evidenția dilatarea lor excesivă. Cearcănele profunde i se părură inițial fard, iar părul lung, negru și buclat, nu mai văzuse de mult pieptenele. Părea cam de treizeci de ani, dar cu siguranță avea mai puțin.

Coborî privirea și decolteul mai mult decât generos, scos în evidență de lăntșorul auriu de care sta aninată litera A, ca și fustița excesiv de scurtă ce îi dezvăluia nu doar picioarele, ci și dresul rupt, îl făcură să și-o ridice la loc.

În ciuda schimbării, o recunosc și forța amintirii îl lovi în stomac cu puterea unui pumn. De față îl lega o taină pe care doar el o știa. Un secret ce-i adusese nenorocire și cu care era forțat să trăiască.

Nu îi fusese doar profesor, ci și diriginte. Minte sa vizualiza în acest moment până și banca în care învățase fata. Nu îi uitase numele niciodată!

— Amalia... Tu ești? se miră el de discrepanța dintre imaginea din amintire, a domnișoarei timide, cu sarafan impecabil, codițe și cordeluță, și cea din fața ochilor săi, a unei tinere ce, după aspect, părea de moravuri ușoare.

Își dădu seama că uimirea evidentă a tonului se transformase în critică la adresa fetei și lăsă privirea în jos: „Cine era el să o judece?”

Remușcarea îl făcu să se poticnească grăbit în cuvinte și încercă să scurteze întâlnirea:

— Iartă-mă, Amalia! Nu am vrut să sune așa! Îmi pare rău, dar mă grăbesc... Știi, am meditații și nu pot întârzia. Te rog, încă o dată, să mă ierți!

O văzu cum se închide în sine, după care o auzi acceptându-i resemnată vorbele:

— M-am obișnuit! Și... sincer? Aveți dreptate! Nu mă scuz! Viața... Mă bucur că v-am văzut! A trecut atâta timp!

— Amalia... Mă bucur și eu că te văd, dar chiar mă grăbesc!

— Vă cred... și eu am treabă! Poate ne mai vedem prin cartier. Mi-ar fi plăcut să stăm de vorbă puțin pe banca noastră. Acum ani de zile ați dispărut brusc și eu m-am întrebat mereu ce s-a întâmplat.

— Da... Știu! Nu e momentul potrivit! Îți doresc o zi bună! o salută Mihai, apoi plecă grăbit.

Abia se stăpâni să nu o rupă la fugă. Ca de obicei, trecutul îl lovise când se aștepta mai puțin.

Evită din răspuțeri să ridice privirea din pământ. Știa că dacă ar fi făcut-o, ar fi văzut casa în care locuise atâția ani și deja întâlnirea cu Amalia îi rupsese sufletul.

În urma sa, chiar pe poarta casei pe care o ocolise cu privirea, ieși un țigan extrem de masiv. Tricoul de un roșu strident, din care s-ar fi putut croi cu succes o față de masă, nu-i putea acoperi burta imensă, lăsând buricul la vederea trecătorilor ghinionști. Figura porcină și tenul închis, ca și mustața deasă și lungă îi făceau vârsta greu de ghicit. Totuși, părul înspicat ce-i curgea până aproape de umeri de dedesubtul unei pălării cam mică pentru capul său îl arătau a fi în vârstă.

Îl urmări cu privirea pe profesor și ura intensă din ochi îi transformă fața și așa urâtă, într-una de-a dreptul înspăimântătoare. De parcă o idee ghiduşă i-ar fi venit chiar atunci, întoarse capul și chemă pe cineva din interiorul curții:

— Armando!

Așteptă câteva secunde, nerăbdător, și când să strige din nou, auzi din spatele său răspunsul așteptat:

— Da, papo¹!

— Au oarde²! ordonă el, fără a se clinti din loc.

Un zgâmboi aflat cam la vârsta primului an de școală, îmbrăcat sumar, extrem de murdar, dar cu o figură angelică încadrată de o claie de păr plină cu funde roșii, probabil pentru a ține la distanță deochiul, se strecură agil prin spațiul porții blocat de trupul imens al bunicului său și așteptă curios să afle motivul pentru care fusese chemat.

Namila se aplecă la urechea băiatului, îi şușoti la ureche câteva cuvinte după care slobozi un hohot de râs și figura i se destinse instantaneu.

— Și dacă mă prinde și mă bate, papo? întrebă copilul speriat, trăgându-se un pas înapoi de parcă i-ar fi fost teamă să nu fie pocnit.

1. *papo* – bunicule

2. *au oarde* – vino încoace

Teama nepotului metamorfoză din nou figura bărbatului și zâmbetul de mai devreme se transformă în iritarea unui elefant ce tocmai a aflat că iepurașul îl caută să îl tragă de urechi. Lătră câteva cuvinte într-o limbă aspră, evident cunoscută de copil, iar acesta o rupse la fugă spre Dacia profesorului.

Odată ajuns, se urcă pe plafonul ei, privi împrejurul său și își trase în jos pantalonii peticiți. Flegmă amenințător spre un bătrân care, uimit la culme, tocmai îl apostrofa revoltat, apoi se așează pe vine.

Burtosul se asigură că Armando își duce la capăt treaba, după care dădu să intre în curte.

O văzu pe Amalia stingheră, pe trotuarul de peste drum. Fata rămăsese blocată la vederea puștiului ce își făcea nevoile pe plafonul autoturismului. Dar, ce o șoca mai mult, era faptul că cel pe care îl bănuia a fi Briliant, locuia în casa profesorului Carp.

Matahala “citi” imediat ce hram poartă. Cercetă precaut strada în căutarea eventualelor priviri indiscrete, apoi îi făcu semn fetei să îl urmeze. Odată intrați, Briliant își studie clienta pe îndelete. Deși avea Poliția la degetul mic, era prevăzător de felul lui. Nu de alta, dar fata putea fi momeală trimisă de vreun tablagiu¹ fomist² care prefera să ia șperț³ de la concurență.

— Bagă, că n-am timp! o luă el tare, privind insistent la sânii Amaliei.

Îi sărise în ochi lanțul de la gâtul ei, iar asta îi ridica un semn de întrebare. De obicei, aurul, fiind valoros, era primul vândut și extrem de rar drogații mai posedau metal prețios. Cel puțin nu în stadiul în care analiza sa de expert îi spunea că se află fantoma din fața sa.

O văzu pe tânără că nu știe cum să înceapă și se enervă:

1. tablagiu – milițian numit astfel după tresese din tablă de pe epoțeți.

2. fomist – avar după bani

3. șperț – mită

— Vorbești, fă, sau te dau afară?

— Ești Briliant?

— Da! Cine te-a trimis la mine?

— Goe... îi răspuse Amalia, sperând că burtosul știe despre cine e vorba.

Briliant îl știa pe Goe, îi dădea din când în când câte o biluță ca răsplată pentru clienții trimiși. Mai relaxat îi zâmbi fetei și își continuă interogatoriul:

— Stai pe Tunsu Petre?

— Da! confirmă Amalia.

— Așa... și? Ce pula mea nu vorbești? Câte biluțe vrei?

— Păi... am o problemă! Goe mi-a spus că m-ai putea înțelege... Adică, m-ai putea servi pe datorie..., începu Amalia să se poticnească în vorbe, neîndrăznind să ridice privirea din pământ.

Uriașul o intimidase din start. Dacă nu ar fi fost atât de disperată, ar fi zbughit-o pe poarta pe care tocmai se întorcea Armando.

Puștiul se strecură pe lângă ea și se proțâpi mândru în fața bunicului său.

— Gata! îl asigură scărpinându-se îndârjit între fese. Nu-l dusesese capul să-și ia cu el hârtie.

În loc să-l laude, Briliant îi puse mâna pe cap și îl împinse într-o parte de parcă ar fi fost o păpușă stricată. Începu să râdă, holbându-se la fata din fața sa ca la o arătare căzută din lună direct la el în curte. Cum Armando cunoștea râsul acesta, se retrase strategic și se făcu nevăzut.

— Fă, tu ești muistă? Păi umbli cu goldeanu¹ la gât și vrei bile moca²? De unde morții mă-tii aveți, fă, voi drogații, atâta tupeu?

1. *gold/goldean* – aur

2. *moca* – gratis

Chiar dacă era obișnuită cu limbajul de mahala, Amalia se retrase un pas. Răutatea cu care scuipa vorbele schimonosise figura bărbatului, speriiind-o.

— Mi l-a dat bunica mea înainte să moară... îngăimă ea, încercând să-l sensibilizeze pe țigan.

— Morții cu morții, viii cu viii, fă! o luă Briliant la mișto, în timp ce, cu o repeziciune de nebănuit pentru gabaritul său, se apropie de ea și îi înfipse o mână în păr, aproape ridicând-o în aer.

Din spatele său se auzi un hohot de râs, urmat de câteva cuvinte în țigănească pe care Amalia nu le înțelese. Matahala se destinse la fel de brusc cum se încordase, iar fata simți din nou pământul sub picioarele sale. Privi recunoscătoare spre femeia apărută în spatele lui Briliant și aceasta îi zâmbi cu gura până la urechi, după care îi întinse nu una, ci două biluțe.

Instinctul îi spuse Amaliei că e prea frumos ca să fie adevărat. Totuși, dorința intensă o făcu să întindă mâna și să ia dozele.

Țiganca îi smulse lanțul de la gât.

— Nu! scăpă Amalia un strigăt de revoltă.

— Taci, fă! îi lătră Briliant ridicând amenințător palma, iar tinerei îi îngheță protestul pe buze. Nu ți-l iau... Când îmi aduci cașcavalu¹ ți-l dau înapoi! Hai! Marș în pula mea! continuă el, după care îi deschise poarta și o împinse în stradă.

*

Amalia știa că șansele să-și mai vadă vreodată lănțișorul erau egale cu zero. Chiar dacă printr-o minune ar fi făcut rost de suma necesară, Briliant nu i l-ar fi înapoiat niciodată. Undeva în sinea sa știuse mereu că va rămâne fără el. Era un miracol că îl putuse păstra atât de mult timp.

1. caș/cașcaval – bani

Era numai vina ei. Și-o căutase cu lumânarea! Uitase să și-l scoată de la gât, așa cum făcea de obicei. Măcar dacă l-ar fi lăsat la amanet... Ar fi obținut mai mult decât valorau cele două doze pe care le strângea în palmă.

Cu toate că în mintea sa se certa pentru neglijența de mai devreme, picioarele i se grăbeau spre casă, împinse de nerăbdarea a ceea ce urma.

Odată ajunsă, încuie ușa în urma sa. Nu avea chef de musafiri nepoftiți cu care să-și împartă marfa.

Fugi direct în baie, stresată că s-ar putea să nu aibă toate cele necesare. Nu avea bani și să ceară prin vecini apă distilată¹ sau sare de lămâie² ar fi fost o greșeală extremă. Aceștia ar fi știut imediat pentru ce îi sunt necesare și nu ar mai fi scăpat până n-ar fi împărțit dozele cu ei. Răsturnă în chiuvetă conținutul trusei de farduri în care își ținea ustensilele și se relaxă. Avea de toate!

Cu ambiția drogatului ce știe că un simplu tremur al mâinii cu care ține lingurița deasupra flăcării îi poate strica ziua, începu să-și prepare doza. Trase cu grijă lichidul și se așeză pe saltea depărtându-și picioarele. Venele de pe mâini i se ascuseseră de mult și pe undeva, era mai bine... Pe antebrațe nu i se mai vedeau urme de ac.

Găsi o venă pe interiorul pulpei drepte și se înțepă. Copilă fiind, urase injectiile, dar acum nici nu simți înțepătura. Trase încet sânge în seringă, rugându-se ca acesta să nu se coaguleze și să-i înfunde astfel acul, apoi începu să își introducă în venă doza.

Își simți inima bătând și zâmbi. Fiecare bătaie răspânda în corpul ei fericire pură. Nu o mai durea nimic! Nu mai avea nicio problemă! Era liberă să zboare, să întoarcă timpul. Plutea pe un vis orgasmic dincolo de nori, de tot ce e rău.

1. apa distilată este necesară fierberii heroinei în linguriță.

2. sarea de lămâie ajută la dizolvarea și omogenizarea heroinei.

2

1992 • IUNIE

Pentru Carp, orele petrecute în compania Elizei, noua sa elevă, trecuseră surprinzător de plăcut. Maria, mama fetiței, se dovedise a fi o gazdă extrem de primitoare, iar el, pe lângă faptul că se delectase cu o cafea și câteva fursecuri de casă delicioase, avusese bucuria de a se simți din nou respectat, de a conversa civilizată și în cele din urmă, de a preda din cunoștințele sale unui copil receptiv, inteligent și bine crescut.

La final, luând banii întinși de Maria, se simți ușor rușinat. Era întâia oară când taxa un elev la prima ședință de meditație. Întotdeauna se bucurase să vadă surpriza din ochii părinților în momentul în care le oferea cadoul primei lecții. Însă de data aceasta nu-și permitea. Nu doar că voia să se tundă, dar pur și simplu nu avea nimic de mâncare, astfel că, puțin rușinat de situație, băgase banii în buzunar fără să-i numere, mulțumise și părăsise locuința.

Ziua născuse în el speranță. Eliza era bine pregătită, dar dorea să intre la Liceul Pedagogic, iar mama sa hotărâse ca fata să ia meditații zilnice, intercalate, atât la limba română, cât și la matematică.

Lui Carp nici nu-i venea să creadă că, ce-i drept pentru o scurtă perioadă de timp, va oferi ore de pregătire suplimentară la fiecare două zile. Hotărât lucru! Maria apăruse ca un înger divin,

într-un moment când disperarea începuse să-i clatine din temelii hotărârea luată: era decis să încerce din răspuțeri să-și refacă viața, să iasă cu fruntea sus din situația extremă în care se afla doar datorită propriilor greșeli.

Cu foamea oarecum amăgită, decise ca Tică – frizerul ce îl tunde de atâta timp – să fie primul vizitat. Nu se grăbi. Acum că-și încheiase cu succes obiectivul principal al zilei, își permise să se relaxeze. La pas mărunț, fără grabă, învăluit de căldura plăcută a soarelui, o luă spre frizerie. Oricum nu avea unde să se ducă până la lăsarea serii.

Încercă să se relaxeze reconstituind rutina de altădată. Se lăsă în voia frizerului, ba chiar flecări cu el despre vremurile trecute. Furat de conversație, nu observă că Tică deja-i bărbierise măiestru unul dintre obraji. Nu îl opri. Deși nu comandase rasul, își dădu seama că, de fapt, frizerul nu făcuse decât să respecte la rândul său tabietul lui. Întotdeauna, după ce își scurta părul, se și bărbierea. Privindu-se în oglindă, nu regretă banii cheltuiți. Era alt om! Plăti, având grijă să lase o mică atenție, mulțumi politicos și părăsi localul.

Făcu un scurt popas la toaleta publică din intersecția Rahovei cu Amurgului – lipsa unei toalete fiind cea mai mare problemă a sa – apoi la chioșcul înșesat cu publicații aflat în stația de autobuz, după care intră în primul magazin alimentar întâlnit, de unde, pe lângă o franzelă cumpără și câteva felii de parizer. Rugă vânzătoarea să-i porționeze pâinea, iar femeia se conformă cerinței.

Își termină prânzul pe cea mai retrasă bancă a parcului Humulești, departe de larma copiilor ce fugăreau o minge peticită. Luptând din greu cu imaginea ispititoare a unei halbe brumate cu bere rece, se îndreptă spre țâșnitoarea aflată la câțiva metri de el.

Cu setea potolită, se cufundă în lectura ziarului cumpărat.

Liniștea fu ceea ce îl făcu să ridice privirea din paginile cotidianului. Căută din priviri copiii de mai devreme și rămase

surprins de amurgul zilei. Își dădu seama că din nou se lăsase purtat de gânduri în vremuri trecute. Nu era întâia oară când orele nebăgate în seamă fugiseră astfel cu repeziciunea unei singure clipe.

Se simți brusc copleșit de tristețe. Bătrân. Deși odinioară le iubise, acum ura nopțile, temându-se de stafile întrupate din întunericul lor.

Se ridică de pe banca ce și astăzi îi îngăduise prezența. Avea atâtea amintiri din colțul acesta de parc, încât într-un fel o considera banca lui, iar zilele în care o găsea ocupată parcă erau mai triste.

Se îndreptă spre ieșirea laterală dincolo de care îl aștepta actuala sa “locuință”.

Evită să privească direct spre grupul gălăgios ce scuipa semințe pe trotuarul din fața casei sale. Își simți sufletul răzvrătit de supărare, dar resemnarea fu mai puternică. Îl văzu cu coada ochiului pe Briliant ridicându-se greu de pe scaun și privind amenințător spre el. Restul strânsurii: bărbați, femei și copii de diferite vârste, îi urmă exemplul și se făcu liniște.

Izbit de putoarea fetidă a excrementelor de pe plafonul autoturismului său, se întoarse cu spatele și duse mâna la gură. Ca la un semn, liniștea fu spartă de râsul isteric al celor ce, așezați ca la spectacol, de-abia așteptau reacția lui. Se întoarse cercetând din ochi cauza mirosului și își blestemă în sine a sa neputința. Nici măcar nu avea cu ce să curețe plafonul.

„Înfrânge-ți durerea căci tot la zi ajunge și cea mai lungă noapte”¹, rosti pentru sine, apoi își goli mintea de gânduri, intră în autoturism și ca un robot fără sentimente umane, se pregăti de somn.

Se dezbracă cu chiu cu vai datorită locului strâmt și îmbracă treningul pe care dimineața îl lăsase împăturit pe scaunul din

1. William Shakespeare

dreapta sa. Așeză cu mare grijă costumul pe un umerăș căutând să nu-l șifoneze și îl agăță de mânerul aflat deasupra ușii. Acolo nu doar că stătea drept, dar oprea și privirile indiscrete ale celor ce treceau pe stradă.

— Somn ușor, profesore!

Bătaia de joc, urmată de ocări și hohote de râs, îi arse timpanele ca un fier înroșit. Îl înjurau de morți și de mamă. Îi spuneau să plece.

Stăpânindu-și cu greu tremurul corpului, coborî spătarul scaunului, porni radioul și o auzi pe Aretha Franklin cântând cu vocea ei divină: „A change is gonna come”¹.

Nu mai rezistă. Deschise torpedoul, scoase o sticlă de votcă și o duse la gură. Sorbi prelung și chiar dacă băutura îi arse gâtul, simți satisfacție.

Se rugă să adoarmă rapid, închise ochii și se lăsă purtat de versuri spre reîntâlnirea din fiecare noapte cu fantomele trecutului.

1. *A change is gonna come – O schimbare va veni*

3

1983

Mihai crescuse fără tată. Părintele său, disperat probabil de lipsa soarelui din România comunistă, abandonase tot doar pentru a muri înecat în apele Dunării în timp ce încerca să treacă fraudulos granița Iugoslaviei.

Lăsase în urmă o femeie cu zâmbet preschimbat în plâns, o soție părăsită închisă în sine și înrăită de șicanele Securității, ce se transformase într-o mamă distantă, temătoare în a mai oferi dragoste cuiva, chiar și propriului copil.

Ani de zile cerșise de la mama sa măcar un crâmpei, o frântură cât de mică de informație despre tatăl pierdut. Îi aflase soarta abia târziu. Maică-sa se milostivise și cu înțelepciunea omului ce își caută locul în Rai, își iertase soțul, dezvăluind băiatului, de acum tânăr student, deznodământul tragic al părintelui său.

În același an, murise.

Mihai, depășit de situație, o îngropase cu chiu cu vai cu sprijinul vecinilor din bloc.

Abia după pierderea ei trăise cu adevărat greu. Rămas fără unicul sprijin, cunoscuse foamea, singurătatea și deznădejdea, revolta contra divinității.

Se refugiase în scris și după o vreme, poeziile sale puteau fi întâlnite în mai toate publicațiile literare. Prin această terapie a sufletului depășise clipele de disperare ce-i bântuiau singurătatea.

Își iubise mama – ce copil nu o face!? Îi conștientizase durerea și se identificase complice cu lacrimile ei. Îi înțeleșese teama de a-și deschide sufletul chiar și în fața lui. Se solidarizase cu ea, cu toate că, după ce aflase adevărul despre tatăl său, maturizându-se, ajunsese pe undeva să înțeleagă că în lumea asta mare există și oameni ce nu pot trăi într-o colivie. Oameni pentru care *Libertatea* definește viața, ea fiind mai presus de dragoste.

Îl ajutase să înțeleagă, să conștientizeze faptul că și el trăia într-o astfel de cușcă, în care îi era din ce în ce mai greu să-și deschidă aripile. Mai conștientizase ceva: era timpul să forțeze scăparea, să zboare din acel loc și să trăiască cu adevărat; să lase trecutul și să meargă înainte pe calea destinului său.

Pentru a putea face asta: învățase, învățase, învățase¹. Nu pentru că într-un elan patriotic s-ar fi decis brusc să urmeze celebrul îndemn al lui Lenin, ci pentru sine.

Terminase facultatea ca șef de promoție. Astfel, i se permisesse luxul de a putea rămâne asistent universitar, însă el, spre surprinderea tuturor, nu doar că refuzase, dar preferase un liceu din Rahova în detrimentul instituțiilor de învățământ centrale pe care se băteau toți ceilalți.

Colegii și profesorii săi nu știau că Mihai vânduse *Colivia* moștenită de la părinți și își cumpăraseră o casă mică, dar cochetă, în buza parcului Humulești.

*

Căutase un loc unde să o ia de la capăt – un cartier aproape, dar diferit de centrul orașului. Știuse de la bun început că nu ar mai suporta să locuiască nici măcar o zi în cavoul betonat în care își petrecuse copilăria.

1. *Învățați, învățați și iar învățați* – Vladimir Ilici Lenin

Voia o casă. Și nu orice casă, ci una pe care să o iubească. Să-i ofere libertate, dar și intimitate. Protecție, dar și relaxare. O casă pe care să o poată schimba după sufletul său.

Despre Sălaj, minusculul cartier situat între mult mai cunoscutele Rahova și Ferentari, aflase de la un coleg de facultate. „Relativ aproape de centru, dar aerisit”, așa îi fusese descris.

Îl explorase într-o după-amiază de iunie și inițial, nu îi plăcuse. Blocurile ce-i mărgineau latura cu Ferentariul erau nu doar gri, dar și murdare. În timp ce căuta cu privirea stația de întoarcere a autobuzului cu care venise, zărise un gard lung, iar în mijlocul acestuia poarta principală a parcului Humulești.

Ca împins de o presimțire, intrase. Locul clocotea de viață. Copacii, dar mai ales copiii îl însuflețeau în așa de mare măsură, încât băncile rupte, toboganele ruginite, ba chiar și bazinul de înot, gol, aflat într-o margine a sa, deveneau fermecătoare.

Se plimbase pe aleile betonate și nu-i luase mult să îl înconjoare. La un moment dat, în iedera mărinimoasă ce înfrumuseța cu verdele său gardul înconjurător din plasă ruginită de ploi, ascunsă, o ieșire mică îl călăuzise afară din parc pe o străduță atât de scurtă, că-i și zărea capătul celălalt.

Din curiozitate începuse să-și numere pașii. Ca o șoptă a sorții, când cifra acestora îi atinsese vârsta, văzuse dincolo de drum scris cu cretă albă pe șipicile șubrede ale unui gard:

DE VÂNZARE

Trăsese aer în piept, trecuse strada, după care bătuse la poarta viitoarei sale case.

Strada Voitin dă direct în verdele copacilor bătrâni aflați pe trotuarele unei alte străzi, mult mai lungă și mai lată, numită *Munții Carpați*.

Aici, la periferia Bucureștiului, spre deosebire de centru, oamenii erau mai liberi și în ciuda faptului că cei mai mulți dintre ei erau săraci, erau parcă mai veseli și mai lipsiți de griji.

Majoritatea locuitorilor din Sălaj era formată din țărani reprofilați de comuniști în muncitori și țigani sedentarizați. Deveniți bucureșteni, mulți dintre ei fără de voie, trăiau așa cum învățaseră de mici. Deși exista apă curentă și canalizare, puțini erau cei ce-și băgaseră aceste utilități esențiale în curțile caselor, iar aceia ce renunțaseră la toaleta clasică din fundul grădinii puteau fi numărați pe degetele unei singure mâini. Poate că, într-adevăr, visau să aibă în casă o baie, însă se spălau în continuare la lighean. Nu doar pentru că așa fuseseră crescuți, dar speriați de demolările ceaușiste, le era teamă să investească banii câștigați cu greu în locuințe de care poate mâine se va alege praful.

Cu toate tarele lor, oamenii se respectau, se ajutau între ei și aveau bunul obicei deprins din bătrâni de a respecta intimitatea vecinului.

Dincolo de Sălaj începea câmpul. Chiar așa era numit: *Câmpul*. De acolo veneau căruțele cu țigani.

Poate chiar în momentul în care Mihai își cumpăra casa, în Câmp, o căruță cu coviltir peticit decolorat de soare și ploi oprea la umbra binefăcătoare a unui nuc. Țiganul bătrân ce-și mânase cu răbdare caii oboșiți știa că acolo șatra-i va fi la adăpost de țăntări. Tabăra pe care aveau să o așeze temeinic în mijlocul cercului făcut din căruțe va fi ferită de priviri, dar aproape de oraș. Aveau la dispoziție o vară întregă să colinde străduțele și să strângă banii de trebuință traiului din iarna următoare. Acesta era ciclul vieții

lor de când se știa: un periplu continuu, în căutare de hrană; o fugă permanentă din calea celor ce voiau să le îngrădească modul de viață deprins de la strămoși.

Odată căruța oprită, bulibașă¹ fiind, se apucă de împărțit ordine: arătă fiecărei familii unde să se așeze, căci carele trebuiau să aibă spațiu să iasă spre drum, iar distanța dintre ele potrivită în așa fel încât să ofere pe lângă loc și fereală. Mai erau și alte lucruri de luat în seamă: câini drăcoși ce nu puteau fi legați unul aproape de celălalt căci ar fi tulburat liniștea nopții; priponitul cailor; locul unde își vor face mâncarea, departe de cel în care își vor face nevoile și care ce trebuia să fie ferit de priviri, iar vântul să nu aducă mirosul spre tabără.

În tot acest timp, în dreapta sa îl ținu pe Peti, băiatul cel mare, ca să-l învețe rostul fiecărui lucru. Deși un copil, anul următor fiu-său avea să aibă propriul car și nevestă, iar el încă nu îl vedea pregătit pentru așa o responsabilitate.

Într-un final, împăcat, se lungi la poalele nukului, își așeză capul pe o vână mai groasă și își trase pălăria pe ochi. El își făcuse datoria, acum era rândul neveste-sii Rubina ca, împreună cu fetele, să așeze tabăra, să pună ceaunul, să adune vreascuri și să facă cevașilea de hamos².

Autoritățile nu reușiseră complet, în ciuda puterii pe care o aveau, să stabilizeze întreaga populație romă. Mulți dintre țigani, încă se perindau sub coviltirul carelor, în veșnica bejanie a neamului lor. Cu toată gălăgia care-i însoțea ca o marcă personală, nu erau scandalagii, ba chiar dădeau culoare cartierelor.

Căruțele lor, mânate domol, străbăteau străzile defundate în căutare veșnică de fier vechi și sticle goale. Țigăncile își târșăiau îndărătnic papucii rupți prin gropile străzilor. Cu glasurile lor inconfundabile, laudau încontinuu semințele prăjite din punga

1. *bulibașă* – conducător al unei șatre sau al unui sălaș de țigani.

2. *hamos* – mâncare

cărată pe braț, ca și ciubucurile¹ roșii ori galbene ca bluzele de pe ele. Era imposibil ca în multicolorul fustelor să nu zărești ascuns câte un micuț.

*

Mihai nu era pretențios. Învățase de mic diferența dintre dorință și posibilitate – drept urmare, deși casa era micuță, el era mulțumit.

În prima sa zi în calitate de stăpân absolut îi călcă pragul singur. Emoționat, extrase din buzunar cheia casei, pe care o pipăise tot drumul ca pe ceva de mare preț.

Deschise ușa și fu lovit în plin de mirosul insuportabil de stătut. Îl sesizase de prima dată, încă de când își adusese aici lucrurile păstrate din vechea sa locuință și îl asociase imediat cu izul cuștii din care fugise.

Deschise larg ușile și ferestrele, apoi ieși în stradă și opri prima căruță de țigani, rugându-i pe aceștia să ia din curte tot ceea ce foștii proprietari lăsaseră în urmă. Îndesă în buzunarul hainei caietul în care își așternea poemele. Anină de coperta lui inseparabilul stilou și plecă în parc. Așezat pe o bancă departe de larma copiilor, își începu lupta cea de zi cu zi cu rimele rebele.

Pe înserat, gonit de penumbra din ce în ce mai accentuată, se întoarse acasă.

Găsi locul curățat ca în palmă și zâmbi pentru întâia oară după foarte mult timp. Dispăruse tot ce fusese metalic. Conștiincioși, nomazii scosese rădăcinile din pământ până și scrânciobul mic din spatele casei. Din fericire, din locuință, așa cum observă cercetând locul cu privirea, din puținul pe care îl avea nu lipsea mai nimic.

Se trânti în pat obosit, dar bucuros ca niciodată de ziua ce sta să vină. Rămase trăsnet, după care se cutremură de răs. Nu mai

1. ciubuc – acadea

răsese așa... De fapt, nu răsese astfel nicicând: tare, minute în șir, cu lacrimi în ochi ca un copil mic ce nu se poate stăpâni.

Țigani îi luaseră salteaua.

În ciuda acestui inconvenient, dormi bine.

La fel de bine se odihni și Zabar – căldărarul¹ ce-și aranjase tabăra la umbra nucului din câmp. Oasele sale bătrâne în care reuma² își făcea de mult de cap se bucurau de noua sa saltea.

Amândoi – Zabar și Mihai – se treziră în zori în cântec de scatii și miros de flori. Însă la atât se opri asemănarea dimineților lor. În timp ce țiganul își făcea nevoile într-un boschet, încercând pe cât posibil, să nu-și audă copiii cum cer de mâncare, Mihai scăpa din câteva mișcări de pijamaua dungată, trăgea pe el un trening vechi și își făcea o cafea.

Cu cana aburindă în mână măsura din ochi bucătăria în care se afla. Camera era într-o stare deplorabilă, dar el nu o văzu cum este, ci cum va fi.

*

La sfârșitul lui august, din fericire, nu doar banii rămași din vânzarea *Coliviei* erau terminați, ci și noua sa locuință.

Mihai văruise, băgase apă în curte, canalizare, iar în vechea bucătărie străluceau superbi în soarele ce răzbătea prin ferestrele noi și mari zeci de trandafri.

1. căldărar – meșteșugar care face sau repară căldări și alte vase de aramă.

2. reumă – reumatism